

נהורא

אור העבודה הפנימית בדרך הבעש"ט הק'

ביאור על "דרוש הקיווי"
להרמח"ל
אש האמונה

הויית התפילה
דבר הבעל שם טוב

ולפעמים להיפך
תנו רבנן מעשה

פרשת ראה
תשפ"ו
גליון רפו

הוקם לעי"נ הגה"צ רבי משה ב"ר יוסף צ"ל אב"ד טורדא

דבר המערכת

נהורא מעליא!

לחיות בציור או באמת?

יצא לי לפגוש השבוע יהודי שחזר מ'נופש' באחד המקומות היפים בעולם. אמרתי לו "שלום עליכם", והוא השיב בקרירות. כששאלתי מה קרה, אמר שהוא עסוק.

יומיים לאחר מכן פגשתי אותו שוב. הפעם הוא כבר השיב בחיות ובשמחה, ואז פתח את ליבו.

"אומר לך בנאות", אמר לי, "כשפגשתי אותי שלוש, בדיוק חזרתי מאותו מקום מדהים, מקום שאנשים מכנים 'לחיות בתוך ציור'."

"כאשר נחתתי בארץ ישראל, הרגשתי שברוך לב. שאלתי את עצמי: למה אני צריך לחיות כאן, בתוך כל הבלגן והעזויות? למה שלא אחיה שם?"

"ומשם המשכתי לחשוב: איך ייתכן שבארץ ישראל, אֶרֶץ אֲשֶׁר עֵינֵי ה' אֵלֶיךָ, כָּה מְרֻאָה הָשֵׁנָה וְעַד אֶתְרִית שָׁנָה, אין את היופי שיש שם? המחשבות הללו לא נתנו לי מנוח והעציבו אותי מאוד."

אבל כעבור כמה שעות, משהתבוננתי באנשים סובבי וזכרתי באנשים עימם הסתובבתי שם, האיר ה' את עיניי.

הבחנתי וראיתי שאפילו שם, במקום היפה ביותר, האנשים אינם מאושרים יותר, אדרבה, בארץ ישראל אפשר למצוא הרבה יותר חיות, שמחה ואושר פנימי ואמיתי."

אז הבנתי: חיים מאושרים באמת יש רק למי שמקושר למקור החיים. ובארץ ישראל קל הרבה יותר להיות מחובר למקור החיים. נמצא שרק חסד עשה עמי ה' שזכני לגור כאן, בארץ המחברת את האדם למקור החיים.

ואם תשאל, למה אין כאן גם את היופי שיש שם? התשובה היא: **בעיונותינו**, מאז החורבן ניטל מארצנו יופייה השלם, אותה שהייתה 'כלילת יופי ומשוש כל הארץ'."

אבל ברור לי שכאשר נזכה לגאולה השלמה, במהרה בימינו, ישוב גם היופי השלם לארץ ישראל, ונזכה לחיים יפים ומאושרים בגשמיות וברוחניות כאחד."

א פרייליכ'ן שבת און א לעכטיג'ן חודש יידעכם: ישעיה יצחק פרידמאן

"ה' נמצא איתך גם בבין הזמנים!"

גם ב"בין הזמנים" כשלא נמצאים במסגרת הקבועה - הקב"ה איתך ואצלך!

על דרך זה כותב בספה"ק **אגרא דכלה** (פר' שופטים) על הפסוק 'לא תקום לך מצבה' שזאת תהיה עבודתך בתמידות בלי שינוי, ואמר בטעם 'אשר שנה ה' אליך'. צריך לשקול בזהירות כיצד להתעסק בעניינים אלו, כי מצד אחד צריך שיהיה לאדם סדרים קבועים, כללים ברורים, ומסגרת יצוקה. לא לחיות מתוך הפקרות, בבחינת 'עבדא בהפקירא נחא ליה', לקום בכל יום מתי שמתחשק לו, ולהתפלל אימתי שירצה.

אך מצד שני, הכללים מגבילים את האדם. הוא עושה לעצמו הגבלות וציוורים שצריך לעבוד את ה' רק באופן זה וזה, ואם הפסיד את המניין הקבוע שלו, או שלא הרגיש את ההרגשה המרוממת שהוא רגיל אליו, מיד מרגיש שה' הסתיר פניו ממנו.

והעצה היא לקחת את המעלות ואת היתרונות של המסגרת והכללים הקבועים, ולהתרחק מהחסרונות של הציוורים והתמונות הללו.

והיינו, שאם נתאחר הזמן והפסדת את המניין, אל תמתין ליום מחר. תפוס מנין אחר, בלי המקום הקבוע שלך, בלי ההרגשים שלך, ותנסה לתפוס משם את דביקות ה'. כי השי"ת אין לו דמיון כלל, אין לו ציור ולא תמונה, מלא כל הארץ כבודו, והוא רוצה שתתקרב אליו מכל המצבים, לא רק מהמקום שאתה תקוע שם.

מי גילה סוד זה שהקב"ה מתגלה אליך רק כשאתה מרגיש דולק באש ההתלהבות ובמצב רוחני מרומם, הלא הכתוב אומר (מלכים א' יט, יא-יב) "לא ברוח ה' וגו' לא ברעש ה' וגו' לא באש ה', ואחר האש קול דממה דקה".

ובפרט מצוי הדבר, שהבחור בראשית דרכו במסילות העבודה נופלים בו הרגשות נעלות, בימים טובים, בתפילות, ובכל שערי העבודה, והוא מתרגל להרגשות מרוממות אלו, וחושב שכך צריך להראות ראש השנה, ועם הרגשה זאת צריך להתהלך בסוכות, ועל פי רוב מעורב בזה רתיחת הדמים של ימי הנערות, ואחר כך כאשר מתגבר וכבר אינו מרגיש התרוממות זו, חושב שהקב"ה עזב אותו בדד לנפשו.

אך הקב"ה אין לו דמיון כלל, הוא אינו מתגלה באופן מסויים, לא בהרגש מסויים ולא בשום התעוררות אחרת. גם כשאין התעוררות בלב נמצא הקב"ה לצידנו, וגם ב"בין הזמנים" כאשר לא נמצאים במסגרת הקבועה - נאמר 'שויית ה' לנגדי תמיד'!

על פי "אש הפרשה"

בתקופה זו - בה יש כאלו היוצאים מתוך המסגרות הקבועות, יש להזכיר כי אחד מהיסודות שהנחיל לנו הבעש"ט - הוא **מידת ההשתוות**, כשהוא מפרש את מאמר הכתוב 'שויית ה' לנגדי תמיד', 'שויית' - לשון השתוות.

'מידת ההשתוות' נזכרת בדברי הקדמונים, ולפיה צריך להרגיש תמיד בהרגשה שוה, בין כשמונשאים אותו ובין כשמשפילים אותו. אבל אנו צריכים להכיר את מצבינו ולדעת היכן אנו עומדים, עדיין יש לנו מרחק די גדול ממידת ההשתוות, ומה שנדרש מאיתנו זה לעבוד את הבורא ית' במידת ההשתוות ביחס אלינו, לדעת שהשי"ת לא נמצא רק כשאני מרגיש מרומם, ולא רק במצוות רוחניות נעלות, אלא נמצא תמיד, בכל מקום, בכל זמן, ובכל מצב. וכאשר

רוצים לחפש אותו לא צריך לנסוע רחוק, הוא נמצא כאן, אצלנו, בכל מצב - 'שויית ה' לנגדי תמיד'!

וכה איתא **בצוואת הריב"ש** (אות ג'): **צריך לעבוד את השם יתברך בכל כחו, שהכל הוא צורך, מפני שהשם יתברך רוצה שיעבדו אותו בכל האופנים, והכוונה כי לפעמים האדם הולך ומדבר עם בני אדם, ואז אינו יכול ללמוד, וצריך להיות דבוק**

בהשי"ת ולייחד יחודים, וכן כשהאדם הולך בדרך, ואינו יכול להתפלל וללמוד כדרכו, וצריך לעבוד אותו יתברך שמו באופנים אחרים, ואל יצער את עצמו בזה, כי השם יתברך רוצה שיעבדוהו בכל האופנים, פעמים באופן זה ופעמים באופן זה, לכך הזדמן לפניו לילך לדרך, או לדבר עם בני אדם, בכדי לעבוד אותו באופן הזה. עכ"ד.

כל יום יש עבודה אחרת, ולכן אין להיות מוגבל בדעתו על דרך מיוחדת, כי כל יום צריך לעבוד את ה' כפי העבודה המזדמנת לו עכשיו. אך גם זה אינו כלל, כי לפעמים צריך שיהיה לו איזה קו קבוע ולא יזוז ממנה, וכמובא **מהיהודי הקדוש** (תפארת היהודי, אות צג) **שכל הכללים שאדם עושה לעצמו בעבודת השי"ת אינם כלל, וגם זה הכלל עצמו אינו כלל, וד"ל.**

וכך איתא בספה"ק **נועם מגדים** (פר' כי תשא) בשם **הרבי מלובלין ז"ל**, ע, וז"ל: דיש אדם שמחזיק בעובדא אחת בקבע כמו תענית בכל יום או טבילה בכל יום וכדומה, ובאם לא יעשה דבר זה לפעמים הוא בעיניו כמתעתע, כי כבר נשרש בלבו שעובדא זו מביאה לו היראה והקדושה. ובאמת לא כן הדרך האמיתי שהרי זה **כעובד לעובדא זו. וזהו לא תעשון 'כן', רוצה לומר דוקא 'כן', והבן היטב כי זה שורש גדול בעבודת ה'.**

ולפעמים להיפך

אב בחכמה ורך בשנים היה אז הרה"ק רבי צבי הירש מזידיטשוב זי"ע בעל 'עטרת צבי', בבואו לראשונה להסתופף בצל חמדתו של הרבי הקדוש מלובלין זי"ע - 'החזוה', נרגש ונסער עמד הרבי ר' הירש על מפתן הבית, בבואו אל הקודש פנימה. הלא זה שנים רבות שלבו שואף חוזר לרגע הזה, שיזכה לעמוד בארבע אמותיו של הרבי, ולקבל ממנו עצה והדרכה לעבודת ה', והנה זה בא.

ביראה ופחד ניגש אל הרבי, שהביט אליו באהבה. ובידיו הרועדות הוציא דף מכיסו, נתנו בידו הרבי, והסביר ברגש: "בדף זה, רשמתי לעצמי את סדר היום שקבעתי לי, ובאתי לבקש שידריכני הרבי ויאמר נא אם נכון הוא הסדר, או שמא יש צורך לתקן או לחזק, לגרוע או להוסיף..."

נשא הרבי את עיניו הקדושות וקרא את הרשימה הארוכה, שבה סידר האברך הצעיר את כל היום והלילה, כשכל שעה ושעה מוקדשת לשמים, עד שכל עשרים וארבע השעות מלאים על גדותיהם בתורה ובעבודה. פני הרבי הוארו באור יקרות, וניכר היה כי רוחו נוחה מהסדר הנפלא, וישר הוא בעיניו. אלא שאז נטל עט משולחנו והוסיף ליד כל הנהגה שברשימה שתי מילים:

"ולפעמים להיפך" - - -

הבין האברך את אשר לימדו הרבי, כי למרות שקבע לעצמו סדר נכון ונישא, הרי שיחד עם זאת עליו לזכור, שלפעמים, אם ירצה ה', יצטרך לשנות

דבר הבעל שם טוב

חויית התפילה

בגליון הקודם נתבאר בשם המגיד כי כאשר אדם אינו פוגם את עיניו, הוא זוכה לראות את יופי האותיות.

אין הכוונה דווקא להשגה נעלית ונשגבת השייכת לצדיקי עולם שזכו לדרגת נבואה, אלא לדרגה שכל אחד יכול להבין, ונסביר במשל.

כאשר האדם שהינו משתייך לחסידות מסוימת מזכיר את שם הקהילה שאליה הוא משתייך, אזי כאשר הוא מזכיר את שם החסידות, הוא מבטא באמירתו את כל היופי וההתפארות שהוא מייחס לאותה קהילה, כפי תפיסתו, איש ואיש כפי התקשורתו לרבו ולחסידיו, אם ברוחניות ואם בגשמיות.

כמו כן כאשר הוא רואה לנגד עיניו את תואר שם קהילתו, הוא רואה לנגד עיניו את כל מה שמבטא בליבו שם קהילתו, את ה'קידוש' מרטיט הלב ששמע שם, את תואר רבו בעת ההקפות בשמחת תורה או בעת מעמד ה'אקדמות', וכן הלאה.

כאשר ליבו של אדם מקושר להשם יתברך, והוא משקיע זמן מסוים מיומו לחזק את מה שנקרא בספרי החסידות 'הכרה', (עיין יושר דברי אמת ועוד), אז הכרתו בשם יתברך גורמת לכך שפסוקים המתארים את גדלות ה', מעוררים בקרבו כל מיני רגשות נאצלים השייכים לעניינו של הפסוק כפי שמתוארים באותיות. כך למשל אם הוא חוזר על פסוקים המתארים את גודל תפארת מלכותו יתברך, כמו הפסוק 'כבוד מלכותך יאמר', אז חוזרים ומתעוררים בליבו רגשות של הערצה והתפעלות

דבר מה, או אפילו להפוך הנהגה כלשהיא, בהוראת שעה. ואל לו להיבהל מהשינויים ולהישרבר מהם, כי העיקר הוא שיעלה נחת רוח לפניו, בכל דרך שהיא. את דבריו אלו של הרבי, ביאר לימים תלמידו הרה"ק רבי יחזקאל מקארלסבורג זי"ע, בהגדה של פסח 'מראה יחזקאל' (ד"ה ואעבור), ופירש בכך את הכתוב בפרשתנו - פרשת ראה (יב, ד) "לא תעשון כן לה' אלקיכם", וזה לשונו הקדוש:

"הנה יש בני אדם שיש להם איזה הנהגה טובה, כגון להתענות ב' וה', או ללמוד ח"י פרקים משניות בכל יום, ומעולם לא שינה תפקידו לבטל מנהגו. והנה לפעמים צריך לעשות איזה דבר מצוה גדולה, כגון הכנסת אורחים או ביקור חולים וכדומה, ואם ירצה לעסוק אז יתבטל מהנהגה ההיא, אזי יאמר אל לבו איך אשנה את מנהגי הטובים, ולי כך וכך שנים ומעולם לא בטלתי הנהגה זו... הנה בוודאי האיש הזה בחושך הולך, ואינו עושה המצוות כלל בשביל כבוד קונו, רק בשביל עצמו להתפאר בלבבו בהנהגה, שאם היה עושה בשביל לעשות נחת רוח לפניו יתברך שמו, הלא הוא צריך להשכיל ולשית עצות שכל פעולותיו יהיו באופן שיהא נחת רוח לפניו ית"ש, כדמצינו במילי דעלמא, מתחילה נהגו הסוחרים ליסע רק ללייפציג, ואחר כך כשהחל יריד בוויינן הניחו הנהגתם ונסעו לוויינן, ואחר כך כשראו שהסחורה בלייפציג טובה יותר חזרו ליסע ללייפציג, והיינו משום שרואים על התכלית שאינו הנסיעה רק הרויח הבא אחר כך. כמו כן בעבודת

הקודש, שהעיקר הוא הנחת רוח שעושין לפניו." "וכמו כן שמעתי בשם הרב החסיד בוצינא קדישא מוהרי"י סג"ל (הרבי מלובלין זי"ע) על פסוק 'לא תעשון כן לה' אלקיכם', שלא תאמרו שתעשו דווקא כן כמנהג הזה וכו"ל. ועל כן מי שאירע לו לפעמים שהוא משנה את הנהגתו, אזי יש עליו הוראה נכונה שהוא עושה בשביל הקב"ה, וממילא יש לו גם כן שכר על ההנהגה הטובה שמוכח שגם היא היתה לכבוד קונו, מה שאין כן מי שמחזיק בהנהגתו דווקא, ולא ישוב מפני כל, יש כאן הוכחה להיפך".

וכן הביא בספר הקדוש 'נועם מגדים' (פרשת כי תשא, ד"ה א"י אך), בהאי לישנא קדישא: על פי דברי הרבי מהרי"י נ"י (הרבי מלובלין זי"ע): דיש אדם שמחזיק בעובדא אחת בקבע, כמו תענית בכל יום או טבילה בכל יום וכדומה, ובאם לא יעשה דבר זה לפעמים, הוא בעיניו כמתעתע, כי כבר נשרש בלבו שעובדא זו מביאה לו היראה והקדושה. ובאמת לא כן הדרך האמיתי, שהרי זה כעובד לעובדא זו. ובאמת שאמרו רז"ל (תענית יא.) היושב בתענית נקרא קדוש, וכמו כן טבילה מביאה הארה. אך עם כל זה הכל מה' ופעמים נותן קדושה על ידי תענית, ולפעמים דווקא אם אכל ושתה אז טוב לו, כמו בערב יום כיפור. וזהו 'לא תעשון כן', רצונו לומר, דווקא כן, והבן היטב, כי זה שורש גדול בעבודת ה'".

עפ"י: זהב שבא (פרשת בשלח)

הלכה ומעשה

הרה"ג ר' יודל וויינגארטן שליט"א יו"ר מכון יסוד החסידות

באותם אוצרות. לפעמים, אם אכן הכין את עצמו לפני התפילה, למד ספרי חסידות ופתח את שערי מחשבתו בדפי גמרא עם תוספות, הוא נמשל לאדם העובר ליד אוצר גדול ולא הושיט את ידו לקחת חופן נכבד מאוצרות הפז.

מצד שני אדם שלא התבונן כלל בגדלות ה' לפני התפילה ולא הכין את ליבו, וחבלי שינה עדיין קשורים על עיניו, בוודאי שכאשר הוא נפגש עם סידור התפילה, הוא ימהר ככל יכולתו להמלט מהחווייה הלא נעימה שאינו מבין כיצד נקלע אליה, והוא מתפלל לראות כיצד אנשים מסביבו ממש מתענגים מחויית התפילה. אדם כזה ימהר בתפילתו ככל הניתן, ואחרי התפילה בשטיבלאך יספר בהנאה כיצד סייעו את התפילה 35 דקות, א מחייה:

לכן **אל נא נפספס את חויית התפילה, חויית החיים וטעם החיים**. נקדיש את ימי בין הזמנים למטרה **ההפוכה** מזאת שהיצר הרע מייעד אותה; נכין את עצמינו במלא ישוב הדעת ובכל הסבלנות להכנה שלימה ומשביעה לעבודת התפילה; נתפלל בשוב הדעת ובלי התייחסות למחוגי השעון, שבהם יש להשתמש רק לזמן התחלת התפילה ולהתעלם מהם לאחריה.

אם שליח הציבור ממהר לעבודת יומו, נרחם על מרצתו המעייפת ונשאיר לעצמינו את חויית התפילה שכל גופי תורה תלויים בה (כמבואר במכתב בעל התניא שהובא במדור זה), ונצא מבית הכנסת עם אוצרות של אהבת ה', יראה ואמונה ששונים כל הון.

פרקי אמונה (לז) ה'סתירות' בחיי המעשה

כשאדם נושא אשה ובונה את ביתו הוא פוגש את עולם הסתירות, ויש לשמחו בדברי חיזוק על מעלת הסתירות (ג)

יחוד של שני הפכים

במשך כל חייו חי האדם עם סתירות בנפשו, בפרט בדברים הנוגעים לעיקרי היהדות, והזמן שאז נכנס האדם לתוך חיי הסתירות, הוא כאשר זוכה לישא אשה ולבנות את ביתו. לפתע הוא נקלע לתוך הסתירות הרבות בין כמות לאיכות, בין מהות למציאות, בין ידיעה ובחירה, בין בטחון והשתדלות, בין אמונה לעשייה, בין פנימיות לחיצוניות, בין גשמיות לרוחניות, והוא צריך להשלים את עצמו עם ה'פלג גופא' החסר לו, כדי לבנות משכן שלם לה' ולשכינתו.

נישואין של חתן וכלה, פירושו שכל אחד מהם נכנס לתוך עולמו של הצד השני, כי עד כה היה כל אחד רואה את השקפת העולם לפי עיניו כאמת מוחלטת, כאילו אין אמת נוספת, ועכשיו מגלה שיש כאן שתי אמת, כל אחד צודק, וצריך לשלב שתיהן כאחד, זהו יחוד של שני הפכים אשר כל אחת מהם הוא אמת.

להתחבר לעולמו של השני

נמצא כי האיש עד נישואיו מתהלך בעולם שכולו רוחני, הוא אינו מתחבר לגשמיות שבעולם, ואף שחי בעולם גשמי, אינו מחובר לזה. כל התחום של 'אמונה ובטחון' אף שהבחור מבין היטב את המהלך ויכול לדרוש בזה אמרות ופרפראות שונות, אבל עדיין לא התחיל 'לחיות' ולהתמודד בשדה המציאות הגשמית. וכמו כן מידותיו לא באו עדיין לידי גילוי קודם הנישואין, ויתכן שכאשר בונה את ביתו מתגלה אצלו שמידותיו אינן מתקנות כראוי, שאינו יכול להתחשב באחרים או לקבל דעת אחרים ועוד כיוצ"ב.

כמו כן האשה קודם נישואיה, אף שמסוגלת ללמוד ולהתפלל, אך עולמה היא עולם גשמי, ואינה מחוברת ומאוחדת ברוחניות. הקשר בינה לבין אבינו שבשמים היא אכן דרך התפילה, אך בתפילה היא מתעסקת בעיקר בצרכיה הגשמיים, ואפילו כשמדובר ברוחניות הכוונה על הצלחה ברוחניות, לבנות בית נאמן וכיוצ"ב, כלומר על מה שהיא רוצה 'לקבל' מהבורא ב"ה, ואין לה שום כוונה ליטול חלק בהשפעה האלוקית, כי אין זה עניינה ולא תפקידה.

כל אחד משלים את החצי של השני

ונמצא שהאיש והאשה, כל אחד מהם הוא 'פלג גופא', שהרי הבורא אינו חפץ לא במלאכים רוחניים ולא בגופים גשמיים, אלא באיש ואשה שכל אחד מהם מורכב משני חלקים אלו, נשמה אלוקית וגוף גשמי, ועובדים את השי"ת בגשמיות ורוחניות יחדיו.

היחוד השלם נעשה ביום הנישואין, כאשר האיש שמסמל את הרוחניות, והאשה שמסמלת את הגשמיות, נכנסים לבית אחד. לא רק שהם נמצאים יחד תחת קורת גג אחת, אלא עיקר העבודה שכל אחד יתחבר לעולמו של השני, האיש יתחיל להתחבר אל העולם הגשמי, לא כדבר נפרד וזר, אלא מתוך יחוד וחבור, והיינו שלא יעבוד את בוראו רק ברוחניות עם הנפש האלוקית בלבד, אלא גם בגשמיות, להתעלות יחד עם הנפש הבהמית, לזככה ולהעלותה לקדושה, לחבר את המידות הדואגות

לפרנסה אל האמונה האלוקית. וכמו כן האשה תתחבר ותתאחד עם העולם הרוחני, להיות חלק בלתי נפרד מהעבודה הרוחנית, על ידי שנעשית 'עזר' לבעלה, לסייע בידו לעבוד את בוראו.

[וראה **רמתיים צופים** (על תנא דבי אליהו פ"א) שכתב בזה"ל: כי עיקר שם 'אשה' היא 'כי מאיש לוקחה זאת' (בראשית ב, כג), כמאמרם ז"ל (סוטה יז, י"ד) באיש וכו' כמו שאמרו חז"ל (מנחות כט:): עולם הזה נברא בה"א והעולם הבא ביו"ד. ועולם הבא היינו השכל והנשמה וידוע שהאשה היא עיקר העזר בעולם הבא כמו שאמרו חז"ל (ביבמות סג, ובכתובות נט:): חיתין כוסס. וכל המלאכות שאשה עושה לבעלה וכו' ומולדת בנים בעולם הזה כי עיקר תולדותיהם של צדיקים מעשים טובים ולכן היא במדריגת עולם הזה. וידוע בכל הספרים הקדושים שהוא במדריגת צורה והאשה חומר ודעתה קלה ואם הוא הולך במדריגתו ומהפך החומר לצורה גם היא נתעלית באמת מאוד כידוע].

ואין מזוווגין לו לאדם אשה אלא לפי מעשיו (סוטה ב.). והיינו שלכל אחד מיועד אשה שעל ידה יוכל להוציא לפועל את התפקיד המוטל עליו כאן בעולם

"כל אחד היה רוצה להישאר 'בחור', ציפור דרוו, לחיות בענני שמיא, ללמוד כל היום ולא להיות טרוד עם דאגות וחובות גשמיים, להיות מנותק מכל הבלי העולם ולא להתמודד עם תאוות העוה"ז, להישאר עם ה'פלג גופא' הרוחני והמופשט בלבד"

ולהשלים עצמו על ידי האשה בחלק החסר לו, כי כל איש ואשה משלימים עצמם בשידוך זה המיועד להם מן השמים כדי לגלות מלכותו ית' באופן המושלם והמתוקן ביותר, בפנימיות ובחיצוניות, מבית ומבחוץ, וכל אחד משלים את החלק של ה'פלג גופא' שהיה עד עכשיו מופקד אצל הצד השני, ועתה מתאחדים כאחד להשלים מלכותו בבנין שלם.

"לא טוב היות האדם לבדו"

לעת כזאת, מבין החתן את המשמעות העמוקה של 'נישואין' - לחיות בבת אחת עם שתי בחינות מנוגדות והפוכות, כאשר בכל רגע צריך לשאול את עצמו: מה לעשות, האם להאמין ולבטוח או להוסיף עוד איזה השתדלות. האם לחיות מנותק מהמציאות ולהתדבק בבחינת 'קודשא בריך הוא' אשר לגביו אין העולם קיים כלל, או להגדיל את השכינה על ידי יגיעה בחיי המעשה ובתוך פרטי עולם העשייה. האם לברוח לבית המדרש לכמה שעות רצופות או לעזור בבית ולגדל את הילדים. האם לפרוש מן הגשמיות או שמא להעלות אותה. כל הספיקות

הללו מצויים אצל האברך בכל יום ויום, הוא יודע ששני הצדדים אמת ויציב, והוא צריך לשלב את שניהם יחדיו.

ועבודה קשה היא, כל אחד היה רוצה להישאר 'בחור', ציפור דרוו, לחיות בענני שמיא, ללמוד כל היום ולא להיות טרוד עם דאגות וחובות גשמיים, להיות מנותק מכל הבלי העולם ולא להתמודד עם תאוות העוה"ז, להישאר עם ה'פלג גופא' הרוחני והמופשט בלבד.

אך כבר חקק הקב"ה בתורתו: "לא טוב היות האדם לבדו!" אולי בשבילך זה יותר טוב, אך בשבילי אני צריך אותך שתכניס את אור הנשמה בתוך הגוף, אני רוצה שתשלב את הרוחניות בתוך הגשמיות, ותאיר את האמונה בתוך ההשתדלות [כי אין הכתוב אומר 'לא טוב לאדם היות לבדו', אלא 'לא טוב היות האדם לבדו', ומכאן שכל עוד האדם לבדו, עדיין העולם שרוי בלא טוב], זהו תכלית כל הבריאה - להיות לו דירה בתחתונים כמו בעליונים, ליידד קוב"ה בתוך שכינתה.

[וכבר כתב הב"ח (אהע"ז סימן א) בזה"ל: דלפי שנמצאים מקצת בני אדם מעלים בדעתם המשובשת כיון שלטובתי עשה לי את העזר כמו שכתוב (בראשית ב, יח) 'לא טוב היות האדם לבדו' אעשה לו עזר כנגדו' הנה אין אני חפץ בטובה זו ואי אפשי בה, כי לדעתי יותר טובה היא לו כשיש בלא אשה, וממציא לו עזר ברע ואשר נפשו קשורה בנפשו. ועל כן להוציא טעות זה מן הלב אמר יתברך שמו של הקדוש ברוך הוא וכו' 'לא טוב היות האדם לבדו' שידע שאין טוב וכו' כי הוא יתברך היודע מה שהוא העזר לא כמחשבת לבו של האדם הטועה בדעתו להמציא לו עזר לרצונו].

ולכן צריך לשמח את החתן, לרומם את רוחו, לעודד את נפשו, כי הוא נכנס עכשיו לתוך שדה המלחמה, לתוך המערכה הגדולה, לתוך החיים האמיתיים, ועבודה קשה היא למאוד.

'אגרא דבי הלולי - מיל'

וכיצד משמחין את החתן? אומרים בפניו: כלה נאה וחסודה. וכמאמרם (ברכות ו:): 'אגרא דבי הלולי - מיל' - [השכר שמקבלים המשתתפים בשמחת נישואין, הוא עבור הדברים שאומרים לחתן כדי לשמחו (רש"י)].

כאשר החתן ניגש אל השינוי הפנימי של הנישואין, כשהולך לפגוש את העבודה החדשה של ה'כלה' - עולם העשייה, עולם ההשתדלות, עולם הגשמיות, צריך להלל בפניו את העבודה הזאת שהיא נופל לתוכה, כי "לא טוב היות האדם לבדו", הקב"ה אומר: בחור'ל, אין לי כלום מכך שאתה מרחף בריקיעים עליונים, כי שם יש לי כבר מלאכים ושרפים גבוהים ועליונים יותר ממך. אני צריך אותך למטה, כאן בתחתונים, שתגדיל את המלכות שלי.

כדי שיוכל האדם להאיר את הנשמה בתוך הגוף ואת הרוחניות בתוך הגשמיות, הוא אכן צריך להיות כמה שנים בחור בן עליה, מרחף בשמי השמים העליונים, רק באופן זה הוא מתדבק באור הנשמה ובמעלות הרוחניות. אך לאחר מכן בהגיע פרקו, עליו לאסוקי שמעתתא אליבא דהלכתא, להוריד הכל בתוך חיי המעשה.